

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ за ТРЕЋИ РАЗРЕД за период од 2022. до 2026. године

САДРЖАЈ:

СРПСКИ ЈЕЗИК.....	2
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК.....	10
МАТЕМАТИКА.....	15
ПРИРОДА И ДРУШТВО.....	22
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	28
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	33
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ.....	36
ДИГИТАЛНИ СВЕТ.....	41
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ.....	45

СРПСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

ЦИЉ: да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
			ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
КЊИЖЕВНОСТ	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Лирска поезија 1. Душан Костић: Септембар 2. Григор Витез: Какве је боје поток/ Десанка Максимовић: Вожња 3. Душан Васиљев: Зима 4. Мирослав Антић: Шта је највеће/ Ф. Г. Лорка: Луцкаста песма 5. Драган Лукић: Свакога дана/ Шта је отац 6. Бранислав Црнчевић: Љутито мече/ Љубивоје Ршумовић: Аждаја своје чеду тепа 7. Милован Данојлић: Љубавна песма 8. Љубивоје Ршумовић: Домовина се брани лепотом 9. Химна Светоме Сави 10. Бранко Стевановић: Занимање Марка Краљевића Епска поезија 11. Народне песме: Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића	– чита са разумевањем различите текстове; – опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; – изнесе своје мишљење о тексту; – разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); – разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; – разуме идеје књижевног дела; – уочи основне одлике народне бајке; – разликује народну од ауторске бајке; – представи главне особине јунака;	Вештина читања и разумевање прочитаног 1СЈ.1.2.1. 1СЈ.1.2. 2. 1СЈ. 1.2.3. 1СЈ. 1.2.4. 1СЈ. 1.2.5. 1СЈ. 1.2.6. 1СЈ. 1.2.7. 1СЈ. 1.2.8. 1СЈ.1.5.2. 1СЈ.1.5.3. 1СЈ.1.5.4.	Вештина читања и разумевање прочитаног 1СЈ.2.2.1. 1СЈ.2.2.2. 1СЈ.2.2.3. 1СЈ.2.2.4. 1СЈ.2.2.5. 1СЈ.2.2.6. 1СЈ.2.2.7. 1СЈ.2.2.8. 1СЈ.2.2.9. 1СЈ.2.2.10. Књижевност 1СЈ.2.5.1. 1СЈ.2.5.2. 1СЈ.2.5.3. 1СЈ.2.5.4. 1СЈ.2.5.5. 1СЈ.2.5.6. 1СЈ.2.5.7.	Вештина читања и разумевање прочитаног 1СЈ.3.2.1. 1СЈ.3.2.2. 1СЈ.3.2.3. 1СЈ.3.2.4. 1СЈ.3.2.5. 1СЈ.3.2.6. 1СЈ.3.2.7. Књижевност 1СЈ. 3.5.1. 1СЈ.3.5.2. 1СЈ.3.5.3.

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>Проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ла Фонтен: Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец 2. Народна приповетка: Свети Сава и сељак без среће 3. Народна бајка: Чардак ни на небу ни на земљи 4. Народна приповетка: Свијету се не може угодити 5. Бранко Ћопић: Изокренута прича 6. Оскар Вајлд: Себични џин 7. Светлана Велмар Јанковић: Златно јагње (одломак) 8. Бранко В. Радичевић: Прича о дечаку и Месецу 9. Ијан Макјуен: Реч-две о Питеру (одломак) 10. Јохана Шпири: Хајди (одломак) 11. Народна бајка: Баш-Челик (читање у наставцима) 12. Јасминка Петровић: Од читања се расте (читање у наставцима) <p>Драмски текстови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Душан Радовић: А зашто он вежба 2. Александар Поповић: Лед се топи 3. Јованка Јоргачевић: Никад два добра 4. Лаза Лазић: Суђење <p>Популарни и информативни текстови</p> <p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др.</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бранко Ћопић: Доживљаји Мачка Тоше 2. Избор из поезије Душана Радовића (Замислите, Да ли ми верујете, Страшан лав, 	<ul style="list-style-type: none"> – уочи основне одлике народне епске песме; – уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; – разликује опис од приповедања у књижевном делу; – покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; – уочи хумор у књижевном делу; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; 			
--	--	---	--	--	--

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравица, Плави зец и друге песме) 3. Браћа Грим: Бајке (по избору) Књижевни појмови: – лирска песма, – химна, – епска песма, – народна бајка, – роман, – поређење, – персонификација (на нивоу препознавања), – опис, – дијалог, – приповедање, – епски јунак, – драмска радња</p>				
<p>ЈЕЗИК ГраMATика, правопис и ортоeпија</p>	<p>Врсте речи: именице (градивне, збирне); придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице); глаголи; лице и број глагола. Подела речи на крају реда (граница на самогласник). Управни говор (први и други модел). Неуправни говор. Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа; Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: -ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки). Речца не уз именице и придеве. Наводници (у управном говору, насловима</p>	<p>– разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила;</p>	<p>ГраMATика и лексиколог. 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.1.4. 1CJ.1.1.5. Писано изражавање (правопис) 1CJ.1.3.1 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. e1CJ.1.3.5.</p>	<p>ГраMATика и лексиколог. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.2.4.9. Писано изражавање (правопис) 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3.</p>	<p>ГраMATика и лексиколог. 1CJ.3.4.1. 1CJ.3.4.2. 1CJ.3.4.3. 1CJ.3.4.5. 1CJ.3.3.1</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	дела, називима школа). Сугласник ј (између самогласника и-о и о-и). Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности).				
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нелинеарни текстови. Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано). Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано. Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.). Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире). Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног облика речи; диктат, аутодиктат. Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице. Лексичко-семантичке вежбе: речи који припадају различитим тематским скуповима; речи супротног значања али исте врсте и истог рода и броја, промена граматичког лица у тексту; основно и пренесено значење речи и друго. Стилске вежбе: састављање прича на основу задатих речи; сажимање или	– јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у краћу и дужу целину; – препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; – варира језички израз; – попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; – разликује формални од неформалног говора (комуникације); – учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.	Говорна култура 1СЈ.0.1.1. 1СЈ.0.1.2. 1СЈ.0.1.3. 1СЈ.0.1.4. 1СЈ.0.1.5. 1СЈ.0.1.6. 1СЈ.0.1.7. 1СЈ.0.1.8. Писано изражавање 1СЈ.1.3.1.) 1СЈ.1.3.2. 1СЈ.1.3.3. 1СЈ.1.3.4. 1СЈ.1.3.5. 1СЈ.1.3.6. 1СЈ.1.3.7. 1СЈ.1.3.8. 1СЈ.1.3.9. 1СЈ.1.3.10.	Писано изражавање (правопис) 1СЈ.2.3.1. 1СЈ.2.3.2. 1СЈ.2.3.3. 1СЈ.2.3.4. 1СЈ.2.3.5. 1СЈ.2.3.6. 1СЈ.2.3.7. 1СЈ.2.3.8. 1СЈ.2.3.9. 1СЈ.2.3.10. 1СЈ.2.3.11.	Писано изражавање 1СЈ.3.3.1. 1СЈ.3.3.2. 1СЈ.3.3.3. 1СЈ.3.3.4. 1СЈ.3.3.5. 1СЈ.3.3.6.

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>проширивање познате приче (текста), мењање краја приче (текста); настављање приче на основу датог почетка; промена становишта (нпр. увести у текст нове ликове; сместити бајку у далеку будућност...).</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p>				
--	--	--	--	--	--

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>Иницијални тест, контролне вежбе, вежбе изражајног читања, петнаестоминутне вежбе, диктат, аутодиктат, рад на наставним листовима и радним свескама, квизови; асоцијације.</p> <p>Говорне вежбе; активност на часу – разговор, причање, препричавање; домаћи задатак, контролне вежбе, вежбе изражајног читања, петнаестоминутне вежбе.</p> <p>Завршни годишњи тест знања.</p>	<p>У концентричним круговима и континуираним низовима граматички садржаје изучавати поступно и селективно у складу са узрастом ученика.</p> <p>Правопис се савлађује путем систематских вежбања елементарних и сложених, које се организују често, разноврсно и различитим облицима писмених вежби. Ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником.</p> <p>Подстицање свесне активности и мисаоног осамостаљивања ученика;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сузбијање мисаоне инерције и ученикових имитаторских склоности; - заснивање тежишта наставе на суштинским вредностима, односно на битним својствима и стилским функцијама језичких појава; - уважавање ситуационе условљености језичких појава; - повезивање наставе језика са доживљавањем уметничког текста; - откривање стилске функције, односно изражајности језичких појава; - коришћење уметничких доживљаја као подстицаја 	<p>Уочава и с разумвањем усваја садржаје из граматике. Пише поштујући правописна правила, уочава правила писања – скраћенице, честитке, памти</p> <ul style="list-style-type: none"> - илустровање и графичко представљање језичких појмова и њихових односа; - дефинисање језичког појма; - истицање својства језичке појаве и уочених законитости и правилности; - препознавање, објашњавање и примена сазнатог градива у новим околностима и у примерима које наводе сами ученици (непосредна дедукција и прво вежбање); - сазнавање битних својстава језичке појаве (облика, 	<ul style="list-style-type: none"> - коришћење погодног полазног текста - коришћење исказа (примера из пригодних текућих или запамћених) говорних ситуација; - подстицање ученика да полазни текст доживе и схвате у целини и појединостима; - утврђивање и обнављање знања о познатим језичким појавама и појмовима који непосредно доприносе бољем и лакшем схватању новог градива; - упућивање ученика да у тексту, односно у

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>за учење матерњег језика; - систематска и осмишљена вежбања у говору и писању; - што ефикасније превазилажење нивоа препознавања језичких појава -Применом текст-методе у настави остварити врло ефикасне вежбе за савладавање брзог читања у себи с разумевањем и допринети развијању способности ученика да читају флексибилно, да усклађују брзину читања са циљем читања и карактеристикама текста који читају. Проверавање разумевања прочитаног текста. Изражајно казивање напамет научених текстова и одломака у прози и стиху. Усмена и писмена вежбања, почев од најједноставнијих (изговор гласова и преписивање речи), преко сложенијих (лексичке, семантичке, синтаксичке вежбе, остале вежбе за савладавање узорног говора и писања), до најсложенијих (домаћи писмени задаци и њихово читање и свестрано вредновање на часу).</p>	<p>значања, функције, промене, изражајних могућности...); - сагледавање језичких чињеница (примера) са разних становишта; - утврђивање, обнављање и примена стеченог знања и умења (даља вежбања, у школи и код куће). Чита текстове, увежбава логичко читање, препознаје књижевна дела и њихове основне карактеристике, доживљава и разумева садржај књижевних текстова. Посредством аудио-снимка повремено чују своје читање и критички се осврну на своје умење. Изражајно читају и читају у себи. Решава проблемска питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Именује и чита слова, прави речи од слова, прави од речи реченице, чита текстове, активно учествује у причању, користи дечју штампу . Пише поштујући правописна правила, самостално пише краће саставе на основу искуства и посматрајући окружење, описује предмете и бића, пише слова латинице, писање по диктату</p>	<p>записаним исказима из говорне праксе, уочавају примере језичке појаве која је предмет сазнавања; - најављивање и бележење нове наставне јединице и подстицање ученика да запажену језичку појаву истраживачки сагледају; -Мотивише ученика, охрабрује, прати, одабира поступак, води наставни процес, организује наставне активности, приближава садржаје ученицима и њиховим могућностима. -- Иницира, организује, подстиче ученике и усмерава их на усмено и писмено изражавање садржаја. Осмишљено помаже ученику тако што ће га подстицати и усмеравати, настојећи да развија његове индивидуалне склоности и способности, као и да адекватно вреднује ученичке напоре и резултате у свим</p>
--	---	---	--

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

		<p>Слуша, посматра, упоређује, манипулише сликама, активно учествује у причању, описује на основу онога што је видео, осетио, доживео, пише састав.</p> <p>Користи и организује информације, богати активни речник, римује речи, сликовито дочарава прочитано.</p> <p>Препричавање разноврсних садржаја. Причање.</p> <p>Описивање.</p>	<p>облицима тих активности. Одабира поступак у настави почетног читања, води наставни процес, организује наставне активности. Указује на неправилности у писању и читању.</p> <p>Приближава садржаје ученицима и њиховим могућностима, прилагођава. Подстиче ученика, охрабрује, прати, одабира поступак у настави ,води наставни процес, организује наставне активности, мотивише, приказује, објашњава.</p>
--	--	---	---

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Природа и друштво	Природа – човек – друштво Жива и нежива природа Материјали и људске делатности Жива и нежива природа Људска занимања	У току школске године у време рада на датим наставним садржајима
Математика	Бројеви	У току школске године у време рада на датим наставним садржајима
Музичка култура	Певање песама по слуху	У току школске године у време рада на датим наставним садржајима

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

Ликовна култура	Ликовне поруке као могућност споразумевање Цртање илустрација Ликовне поруке као могућност споразумевање Цртање илустрација Орнаментика;	У току школске године у време рада на датим наставним садржајима
Физичко васпитање	Атлетика и ритмичка гимнастика	У току школске године у време рада на датим наставним садржајима

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ - ће бити организован два пута месечно (односно 18 часова годишње) са циљем да се помогне ученицима који спорије напредују у раду, како би што успешније савладали предвиђене наставне садржаје. Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима. За сваког ученика ће се на основу индивидуалног праћења дефинисати циљеви учења, што ће бити видљиво у педагошкој евиденцији наставника.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

ЦИЉ : Циљ учења Страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
			ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
Module 1: New Friends	Поздрављање: личне заменице, глагол <i>to be</i> , формално и неформално поздрављање; Представљање себе и других: личне заменице, присвојни придеви, показне заменице, алфавет; Давање основних информација о себи; Давање и тражење основних информација о другима: поштовање основних норми учтивости;	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> • Поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства; • Представи себе и другог; • Разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих; 	ПСТ.1.1.1. ПСТ.1.1.2. ПСТ.1.1.10.	ПСТ.2.1.1.	ПСТ.3.1.2.
Module 2: People	Разумевање и давање једноставних упутстава и налога: императив; Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; Исказивање молбе, захвалности и извињења; Описивање бића, предмета, места и појава: интеркултурни садржаји, познате личности из области спорта, глуме, музике...	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих; • Саопшти једноставна упутства и налоге; • Разуме позив на заједничку активност; • Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; • Упути кратке и једноставне молбе; • Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; 	ПСТ.1.1.3. ПСТ.1.1.4. ПСТ.1.1.11. ПСТ.1.1.15.	ПСТ.2.1.2.	ПСТ.3.1.1.

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

<p>Module 3: Happy Days</p>	<p>Описивање бића, предмета, места и појава: правилна и неправилна множина именица, употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом; Исказивање потреба, осета и осећања.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; • Разуме једноставне описе бића, предмета и места; • Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; • Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; • Изрази основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима. 	<p>ПСТ.1.1.8. ПСТ.1.1.12.</p>	<p>ПСТ.2.1.3. ПСТ.2.1.6.</p>	<p>ПСТ.3.1.3</p>
<p>Module 4: At Home</p>	<p>Исказивање положаја у простору: предлози и прилози за изражавање положаја и просторних односа, препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја; Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања: <i>Have got</i> за изражавање поседовања</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; • Тражи и пружа једноставна обавештења о положају у простору; • Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; • Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; 	<p>ПСТ.1.1.9.</p>	<p>ПСТ.2.1.13. ПСТ.2.2.2</p>	<p>ПСТ.3.1.7.</p>
<p>Module 5: Around Town</p>	<p>Изражавање поседовања/непоседовања: саксонски генитив са именицама у једнини, присвојни придеви; Изражавање допадања/недопадања: интересовања, хобији; Описивање способности у садашњости: модални глагол <i>can</i>; Изражавање броја и количине: основни бројеви (0-100), питања са <i>What/How many</i>; Егзистенцијано <i>There is/are</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање и реагује на њих; • Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање; • Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; • Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним 	<p>ПСТ.1.1.13. ПСТ.1.1.14. ПСТ.1.1.17.</p>	<p>ПСТ.2.1.16. ПСТ.2.1.25.</p>	<p>ПСТ.3.1.11.</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	Исказивање времена: питања са <i>What/When</i> , предлози за изражавање времена – <i>at, on, to, past...</i> ;	језичким средствима; <ul style="list-style-type: none"> • Разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; • Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; • Опише радње и способности користећи једнаставна језичка средства; • Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине. 			
Module 6: Good Times	Исказивање времена; Описивање догађаја у садашњости: <i>The Present Simple Tense</i> за описивање уобичајених радњи, <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних радњи; Честитање празника, рођендана и других значајних догађаја: прикладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода, најзначајнији празници и догађаји и начини обележавања/прославе; правила учтивне комуникације.	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; • Разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих; • Упути једноставне честитке; • Разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника. 	ПСТ.1.1.9. ПСТ.1.1.19.	ПСТ.2.2.17. ПСТ.2.2.3. ПСТ.2.3.1.	ПСТ.3.1.19.

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
Иницијално проверавање, усмено испитивање, читање, разговор, обрада текста, препричавање, постављање питања, давање одговора, решавање задатака у уџбеницима и радним свескама, писање, диктат, тестирање, граматичке вежбе, учествовање у раду групе или у пару, домаћи задаци, самоевалуација, израда пројекта, истраживање, проналажење података, усмено испитивање, праћење рада на часу.	Методе: монолошка, дијалогска, комбинована, демонстративна, илустративна, аудитивна, рад на тексту, практични рад, пројектна настава, истраживачки рад, игровне активности, квизови, гледање видео снимака.	Активно слуша, учествује у дијалогу, изговара речи, пева песмице, наводи, описује, препознаје, разликује, понавља, именује, дефинише, закључује, проналази, активно дискутује и излаже, самостално се служи речником и граматиком, активно учествује у раду групе, рад у пару, пише, чита, анализира текстове, примењује знања.	Организује наставни процес, усклађује циљеве са оним што жели да постигне са ученицима, планира садржаје, средства, методе и облике рада, дели ученике у мање групе, дефинише задатке за сваку групу, омогућава примену стечених вештина, даје примерене повратне информације, одговара на питања ученика, предлаже, подстиче, мотивише ученике, обавештава.

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКЛАЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Грађанско васпитање	Поздрављање и представљање уз поштовање основних норми учтивости; Школа, школска опрема, особље; Занимања; Облици јавног транспорта;	током године

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	Породица, чланови породице; Хоби, туризам; Новац: различите валуте; Традиција: народна ношња.	
Математика	Бројеви 0-100; Математичке операције.	
Природа и друштво	Заставе држава; Природа: биљке и животиње; Морски свет; Позната места у свету; Храна; Култура; Клима и временске прилике.	
Ликовна култура	Боје; Уметност.	
Српски језик	Алфабет; Глаголски облици; Личне заменице, присвојни придеви; Описивање изгледа и осећања.	
Физичко васпитање	Спортови и активности; Физичке способности.	
Музичка култура	Музички инструменти	

МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД : ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 180

ЦИЉ : да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

НАСТАВНА А ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
			ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
БРОЈЕВИ	<p>Бројеви прве хиљаде.</p> <p>Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак).</p> <p>Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак).</p> <p>Зависност резултата од промене компонената.</p> <p>Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$.</p> <p>Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$.</p> <p>Римске цифре D, M.</p> <p>Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$).</p> <p>Упоређивање разломака са једнаким именицима.</p>	<p>– прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој;</p> <p>– прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000);</p> <p>– изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000);</p> <p>– подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат;</p> <p>– процени вредност израза са једном рачунском операцијом;</p> <p>– израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције;</p> <p>– одреди десетице и стотине најближе датом броју;</p> <p>– реши једначину са једном рачунском операцијом;</p>	<p>1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и прикаже број на датој полуправој</p> <p>1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде</p> <p>1МА.1.1.3.</p>	<p>1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем</p> <p>1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју</p> <p>1МА2.1..3.сабир а и</p>	<p>1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени</p> <p>1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција,</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>Децимални запис броја са једном децималом.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; – уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$); – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са $\frac{m}{n}$ са једнаким именицима; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм) 	<p>множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифрени м) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1.МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде Разломци 1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак ($n < 10$) и препозна његов графички приказ 1МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и $n1$</p>	<p>одузима, рачуна вредност израза 1МА2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1МА2.1.5. уме да решава једначине Разломци 1МА.2.3.1. уме да препозна разломак b a ($b \leq 10, a < b$) када је графички приказан на фигури подељеној на b делова 1МА.2.3..2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика n 1 ($n < 10$)</p>	<p>поштујући приоритет 1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми 1МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом Разломци 1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак b a ($b \leq 10, a < b$) 1МА.3.3.2. зна да израчуна део b a ($b \leq 10, a < b$) неке целине и користи то у</p>
--	---	---	--	--	---

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

					задацима
ГЕОМЕТ-РИЈА	<p>Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу).</p> <p>Угао, врсте углова.</p> <p>Троугао, врсте троуглова.</p> <p>Кружница и круг.</p> <p>Правоугаоник и квадрат.</p> <p>Обим троугла, квадрата и правоугаоника.</p> <p>Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира.</p> <p>Конструкције троугла и кружнице.</p> <p>Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.</p>	<p>– црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат;</p> <p>– конструише троугао и круг;</p> <p>– именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга;</p> <p>– разликује врсте углова и троуглова;</p> <p>– одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца;</p> <p>– опише особине правоугаоника и квадрата;</p> <p>– преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства;</p> <p>– користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање</p>	<p>1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа, и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)</p> <p>1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе</p> <p>1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна</p>	<p>1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине</p> <p>1МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе</p> <p>1МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1МА.2.2.6.</p>	<p>1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање</p> <p>1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника</p> <p>1МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника</p> <p>1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1МА.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

			јединица 1МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица	препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама	јединицама
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење масе (kg, g, t). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km). Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.	– резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.	1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl,ml) 1МА. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg,t) 1МА. 1.4.4. уме	1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко разкичитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2.зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1МА.2.4.3. претвара јединице за	1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година,век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1МА.3.4.3. претвара

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

			да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме	мерење запремине течности из већих у мање 1МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставнијих задатака и уме графички да представи дате податке	јединице за мерење масе
--	--	--	---	--	-------------------------

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
Иницијално проверавање, рад на наставним листићима и Радним свескама, домаћи задаци, ученички радови, активност на часу (разговори, дискусије, илустровање), игровне активности (асоцијације, квизови), припремљени тестови, задаци, вежбе . Ученички радови,	-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, посматрањем, опажањем , -поступно упознавање бројева природног низа и броја нуле, -упознавање операција с бројевима, - упознавање својстава операција, а затим објашњавање начина рачунања, -примена на конкретним примерима,	- Посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - математички се изражава	Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

<p>активност на часу (разговори, решавање задатака), игровне активности (асоцијације, квизови). домаћи задаци, писмене вежбе, контролне вежбе. Завршно годишње тестирање.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -изграђивање представа о променљивој, -решавање једначина и неједначина, -изграђивање појма функције, -састављање и употреба израза, -графичко представљање помоћу Венових дијаграм, -мерење предмета из околине; - вежбање и процењивање од ока; - претварање јединица у мање и веће, јединице показати и увежбавати на примерима, -индивидуални, фронтални, рад у пару, -геометријске фигуре и њихова својства <p>упознају се практичним радом, преко разноврсних модела фигура у току посматрања, цртања, резања, пресавијања, мерења, процењивања, упоређивања, поклапања итд.</p> <ul style="list-style-type: none"> -ученици се навикавају да расуђивањем откривају геометријске чињенице -систематским радом развијати елементарне просторне представе 	<ul style="list-style-type: none"> - рачуна - примењује стечено знање - упоређује - мери и процењује -прави моделе - разликује - именује - открива релације и изражава их - уочава 	<p>наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>
---	--	---	---

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Српски језик	<ul style="list-style-type: none"> -текст задатка -састављање приче на основу слике или бројевног израза; - читање са разумевањем -писање речи -састављање одговора на питања и постављање питања -скраћенице за мере-литар, децилитар... -састављање одговора на питања и постављање питања - читање са разумевањем 	У току школске године
Ликовна култура	<ul style="list-style-type: none"> -основне боје -израда метра од папира и дрвета -цртање-прав , туп, оштар угао -квадрат, правоугаоник, круг, кружница 	У току школске године

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	-израда модела геометријских тела	
Природа и друштво	- годишња доба, -дани у недељи; -месеци у години; -годишња доба; -прошлост, временске одреднице	март
Музичка култура	-бројалице -трајање нота	Децембар, јануар, фебруар
Пројектна настава	- мерење -упоређивање -прорачунавање - планирање - бележење у табелама, читање табела	У току школске године

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ - ће, по потреби, бити организован два пута месечно (односно 18 часова годишње) са циљем да се помогне ученицима који спорије напредују у раду, како би што успешније савладали предвиђене наставне садржаје. За сваког ученика ће се на основу индивидуалног праћења дефинисати циљеви учења, што ће бити видљиво у педагошкој евиденцији наставника.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

ЦИЉ: упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ		
			ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
Природа, човек, друштво	<p>Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају.</p> <p>Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро.</p> <p>Површинске воде у мом крају.</p> <p>Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот).</p> <p>Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност.</p> <p>Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност.</p> <p>Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони саобраћај.</p> <p>Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла.</p> <p>Течно, гасовито и чврсто стање воде.</p> <p>Кружење воде у природи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; – одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; – илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; – примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; – повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи; – повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; – примени правила безбедног понашања у саобраћају; – разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; – повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; 	1ПД.1.6.1. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.3. 1ПД.1.1.1. 1ПД.1.1.2. 1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.5.3. 1ПД.1.5.2.	1ПД.2.6.1. 1ПД.2.6.3. 1ПД.2.4.3. 1ПД.2.1.1. 1ПД.2.1.3. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.1.5. 1ПД.2.1.6. 1ПД.2.5.1. 1ПД.2.5.2. 1ПД.2.5.3.	1ПД.3.4.1. 1ПД.3.5.2 1ПД.3.1.1. 1ПД.3.5.2.

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела. Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама: • Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; • Водене животне заједнице: баре, језера и реке. Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; – прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; – илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; – примени поступке (мере) заштите од заразних болести; – се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; – опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; – идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; – користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости; – прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; – повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; – доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; 			
<p>Оријентација у простору и времену</p>	<p>Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци). Мој крај на географској карти Републике Србије.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разликује природне и вештачке изворе светлости; – повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; – разликује повратне и неповратне промене материјала; 	<p>1ПД.1.4.2.. 1ПД.1.4.3.</p>	<p>1ПД.2.4.3. 1ПД.2.4.4.</p>	<p>1ПД.3.4.1.</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	Временске одреднице (датум, година, деценија и век).	<p>– уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина;</p> <p>– одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу;</p> <p>– објасни како рециклажа помаже очувању природе;</p> <p>– изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком;</p> <p>– сарађује са другима у групи на заједничким активностима;</p> <p>– представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др);</p> <p>– повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>			
Прошлост	<p>Историјски извори (материјални, писани и усмени).</p> <p>Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају. Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја. Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре.</p>		1ПД.1.6.5. 1ПД.1.6.6.	1ПД.2.6.5. 1ПД.2.6.7.	1ПД.3.6.1.
Кретање	<p>Кретање тела по путањи (праволинијско и криволинијско). Утицај јачине деловања на пређено растојање тела.</p> <p>Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке.</p> <p>Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.</p>		1ПД.1.4.1.	1ПД.2.4.1.	
Материјали	<p>Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање).</p> <p>Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна).</p>		1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.1. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6.	1ПД.2.3.1. 1ПД.2.3.2. 1ПД.2.3.3. 1ПД.2.3.4.	1ПД.3.3.1. 1ПД.3.3.2.

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца). Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња. Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.</p>				
--	--	--	--	--	--

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i>. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу</p>	<p>-изградња и развој знања као основе на којој се развијају разноврсна умења -кроз непосредну истраживачку активност ученика уз континуирану подршку и подстицај од стране учитеља – Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих</p>	<p>Посматра , уочава, описује, групише, испољава, препознаје, упоређује, именује, процењује, закључује, повезује са свакодневним животом, разликује , практично примењује, игра по улогама, именује,</p>	<p>Планира, испитује дечије предзнање, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира Израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

<p>подстицајне повратне информације. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Иницијални тест на почетку школске године, петоминутна вежба, активност на часу, израда домаћих задатака, учествовање у проналажењу информација, праћење рада на часу, самостално решавање задатака у наставним листовима и радним свескама.</p>	<p>карактеристика);</p> <ul style="list-style-type: none"> – Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; – Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – Процењивање – самостално одмеравање; – Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – Стварање – креативна продукција; – Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; 	<p>експериментише, моделује, оријентише се, прати, вежба, истражује, сакупља, ствара, игра се (дидактичке, едукативне игре).</p>	<p>ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације; организује и изводи вежбе и експерименте, , описује, демонстрира</p>
--	---	--	--

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	- Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.		
--	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Ликовна култура	Ликовни описи природе Тактилност	Април октобар
Физичко васпитање	Елементарне игре Хоудање и играње	У току године
Српски језик	Песме и текстови о завичају Писмени и усмени описи годишњих доба Епске песме и текстови о прошлости Садашње,прошло, будуће време Одабрани текстови	Септембар Фебруар Март Током године
Чувари природе	Заштита угрожених биљака и животиња Рециклажа одређеног материјала Како се оријентишем у природи Очување животне средине Моје место некад и сад. Акција уређујемо школско двориште	Април Мај Септембар Мај Октобар мај
Математика	Јединице за време	Јун
Музичка култура	Певање народних дечијих песама (Ја посејах лубенице, Разгранала грана јоргована...)	Пролеће
Час одељенског старешине	Понашање у групи, другарство Дечија права и подстицање за активну партиципацију у животу школе	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

ЦИЉ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
МАТЕРИЈАЛИ	<p>Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре.</p> <p>Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). Значај рециклирања, уметничка рециклажа.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; – изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; – користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.</p> <p>Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота; – укаже на сличности и разлике које

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет.</p> <p>Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...</p>	<p>опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;</p> <p>– изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;</p> <p>– распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;</p> <p>– разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;</p> <p>– учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;</p> <p>– разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>
КОМПОЗИЦИЈА	<p>Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа.</p> <p>Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.</p>	
ПРОСТОР	<p>Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама...</p> <p>Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.</p>	

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>На почетку сваког задатка/активности наставник кратко информиса ученике шта ће учити и зашто то уче. То је нарочито важно зато што се учење одвија кроз игролике,</p>	<p>Ученици се развијају и уче кроз разноврсне активности и задатке који подстичу радозналост и задовољство у истраживању, експериментисању, размишљању, повезивању, изражавању,</p>	<p>- посматра - опишава - објашњава - црта - слика</p>	<p>-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -подстиче</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

<p>забавне задатке и активности, па се може десити да ученици не обратe пажњу на процес учења и стварања. По завршетку рада излажу се сви радови како би ученици могли да пореде решења и уче једни од других.</p> <p>Самопроцена радова је вербална или писана. Наставник тражи од ученика да усмено опишу свој рад или да напишу нешто о свом раду. Уколико наставник процени да су ученици спремни, може да користи прилагођену методу 3, 2, 1. У интегрисаној настави ученици на листићу пишу: 3 ствари које сам научио/научила на часу, 2 примера која илуструју то што сам научио/научила и 1 ствар која ми није јасна или питање које бих поставио/поставила. Када се ученици ликовно изражавају, могу да напишу: 3 ствари о којима сам размишљао/размишљала током рада; 2 ствари које ми се свиђају на мом раду и 1 ствар коју бих променио/променила или бих урадио/урадила другачије. На листићу се уписује име, презиме и назив рада (може и датум), а листић се лепи на полеђину рада или се чува у блоку. Ученици не треба да наводе више од једне нејасноће или грешке, ни у случају када им ништа није јасно или сматрају да је рад упропашћен. Издвајање само једне нејасноће или грешке постепено оспособљава ученике да идентификују</p>	<p>стварању, дружењу и сарадњи.</p> <p>Кључни појмови су међусобно чврсто повезани и чине конструкцију, основу за развијање програма. Централни појам је простор, јер се све што видимо и доживљавамо налази у простору. Из овог појма су изведени остали кључни појмови. У првом разреду их има три: простор – облик, линија; у другом разреду четири: простор – облик, линија, боја; у трећем пет: простор – облик, линија, боја, текстура и од четвртог шест: простор – облик, линија, боја, текстура, светлина.</p> <p>Централни појам, простор, указује на то да програм није усмерен на ускостручне садржаје, већ на свет у коме ученик живи и одраста и који треба свесно да опажа, доживљава и истражује из различитих углова. Сви садржаји везани за визуелну уметност (укључујући и уметничка остварења из ближе и даље прошлости) у блиској су вези са савременим светом и ученици треба постепено да истражују и откривају те везе.</p>	<p>- изражава - ствара</p>	<p>- дискутује - анализира - мотивише - координира - развија - кооперативност</p>
--	---	--------------------------------	---

<p>најважнији пропуст и да се фокусирају на његово уклањање. Листићи за самопроцену дају наставнику потпунију слику о напредовању ученика.</p> <p>Могући елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - однос према раду (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке, одржава прибор и радни простор...); - однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан је...); - однос према другима (поштује договорена правила понашања, спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); - разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); - повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); - оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне радове...); - вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); 			
--	--	--	--

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

– употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју).			
---	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Природа и друштво	Материјали и њихова употреба Природа – човек – друштво Жива и нежива природа Људске делатности Жива природа, Занимања људи	Током године
Математика	Геометријске фигуре и њихови односи	мај
Српски језик	Књижевност Бајке	октобар

МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

ЦИЉ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p> <p>Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу.</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Филмска музика.</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Дигитализација.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – опише своја осећања у вези са слушањем музике; – примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<p>Дидактичке музичке игре.</p> <p>Правилан начин певања – држање тела и дисање.</p> <p>Правилна дикција.</p> <p>Певање песама по слуху</p>	

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>различитог садржаја и карактера Певање песама уз покрет. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу од <i>ха</i> до <i>це</i>². Певање и свирање песама из нотног текста. Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, крешендо и декрешендо), тонске висине (од <i>це</i>¹ до <i>ге</i>¹). Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4. Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином; – комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; – свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама.
<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст (учење у контексту).</p>	

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>На часовима музичке културе најбитније је развијање музичких способности и вештина. Смер наставе је такав да се увек креће од звука ка тумачењу. Из тих разлога не инсистира се на дефиницијама већ на препознавању, извођењу и идентификовању музичких садржаја. Критеријум у оцењивању је уложен труд ученика и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим личним и музичким могућностима. У оквиру свих музичких активности потребно је обезбедити пријатну атмосферу, а код ученика потенцирати осећање сигурности и подршке.</p>	<p>Процес учења базира се на избору најупечатљивијих музичких примера (за слушање или извођење музике), који имају задатак да активирају свесну активност, фокусирају пажњу ученика, иницирају процес мишљења и креирају одговарајући емоционални доживљај. индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, учествовање на тематским конкурсима. Учење путем открића, дијалогска, демонстративна, практичан рад, посматрање, показивање, упоређивање,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - опијава - објашњава - црта - слика - изражава - ствара - Посматра, -открива, запажа, -примењује тражену технику 	<ul style="list-style-type: none"> -усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -подстиче -дискутује -анализира -мотивише -координира -развија кооперативност

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Природа и друштво:	Материјали и њихова упореба Природа – човек – друштво Жива и нежива природа Занимања људи. Знамените личности	Током године
Математика:	Геометријске фигуре и њихови односи	мај
Српски језик:	Књижевност, Књижевност- Бајке	

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 108

ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

НАСТАВНА ТЕМА		САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<p>Вежбе за развој снаге са и без реквизита.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита.</p> <p>Вежбе за развој аеробне издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p> <p>Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима;
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	Атлетика	<p>Техника трчања.</p> <p>Истрајно трчање.</p> <p>Скок удаљ згрчном техником.</p> <p>Бацање лоптице из залета.</p> <p>Скок увис прекорачном техником.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; – правилно држи тело; – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и
	Спортска гимнастика	<p>Вежбе на тлу: вежбе и комбинације.</p> <p>Прескоци и скокови.</p> <p>Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора.</p> <p>Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбаљима;

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	Основе тимских, спортских и елементарних игара	Између четири ватре Мини-рукомет. Футсал – „мали фудбал”.	<ul style="list-style-type: none"> – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; – правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима; – прати промене у тежини и висини код себе и других; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – користи здраве намирнице у исхрани; – повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.
	Плес и ритмика	Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Народно коло „Савила се бела лоза винова”. Народно коло из краја у којем се школа налази.	
	Пливање	Прилагођавање на водену средину и основна обука пливања.	
	Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.	
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	Основна правила: Између четири ватре, Мини-рукомета и Футсала. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз). Породица и вежбање. Вежбање као део дневних активности.	
	Здравствено васпитање	Моје срце – пулс. Дисање и вежбање. Хигијена простора за вежбање. Значај воћа и поврћа у исхрани. Значај воде за организам и вежбање. Поступање у случају повреде.	

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>Наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у Физичком и здравственом васпитању који обухвата: <ul style="list-style-type: none"> – вежбање у адекватној спортској опреми; – активно учествовање на часовима Физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. • Приказ два комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. • Постигнућа у моторичким вештинама. • Индивидуални напредак ученика. <p>Индивидуални напредак сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање. Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом вредновања (оцењивања) узима се у обзир његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.</p> <p>Код ученика ослобођених од практичног дела наставе прати се и вреднује:</p> <ul style="list-style-type: none"> – познавање основних правила 	<p>Практична активност – вежбање, самосталан и интеракти ван рад, трчање уз правилно држање тела. Практична активност – вежбање, самосталан и интеракти ван рад, скакање и прескакање уз правилно држање тела.</p> <p>Групни рад, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи; Практична активност . Практична активност – вежбање, самосталан и интеракти ван рад, провлачење, пењање и пузање уз правилно држање тела.</p> <p>Практична активност – вежбање, самосталан и интеракти ван рад, баца и хвата различите предмете уз правилно држање тела.</p> <p>Практична активност – вежбање, самосталан и интеракти ван рад, ради колут напред уз правилно држање тела.</p>	<p>Изводи покрет у задатом смеру и датој путањи;</p> <p>пријатељски комуницира са вршњацима, чува здравље и штити природу и човекову околину.</p> <p>Овладава природним и изведеним, елементарним правилним кретањима у различитим условима извођења; скаче, хода, трчи; правилно држи тело</p> <p>Изграђује позитивне особине: упорност, систематичност, уредност, тачност, прецизност. Развија спретност и окретност.</p> <p>Изводи игре.</p> <p>Провлачи се, пење, пузи уз правилно држање тела; игра се, учи, опонаша, помаже, уочава, прати. Баца, хвата, води рачуна освојој али и о сигурности свих присутних, развија</p>	<p>Демонстрира, посматра, помаже, стимулише, бележи, поставља проблем, подстиче, наводи, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче.</p> <p>Подстиче, демонстрира, координира, посматра, даје упутства, организује групни рад, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује.</p> <p>Користи различите методе : решавање проблем ситуација, интерактивне методе.</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

<p>елементарних и спортских игара, основних здравствено-хигијенских правила вежбања и здраве исхране; – учешће у ваннаставним активностима. Праћење, вредновање и оцењивање ученика ослобођених од практичног дела наставе, врши се на основу посебног ангажовања у настави. Праћење, вредновање и оцењивање ученика са инвалидитетом врши се на основу њиховог индивидуалног напретка.</p>		<p>прецизност, окретност. Котрља се водећи рачуна о безбедности; покушава, бори се, напредује. Потискује, вуче, гура са и без реквизита, сарађује, договара се, покушава, такмичи се водећи рачуна о безбедности свих учесника. Пева, игра, прати мелодију покретом, уочава, увиђа, коригује. Вежбају користећи реквизите, воде лопту, прескачу вијачу, помажу једни другима, воде рачуна о својој и безбедности својих другова.</p>	
---	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Час одељенске заједнице	Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање и порекло	Октобар - новембар
Час одељенске заједнице	Подстицање групног рада, договарање и сарадња са вршњацима, развијање појма пријатељства; Социјализација и сарадња	Децембар- јануар

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

Музичка култура	Слушање музике, Музичке игре, Извођење музике – певање песама, ритам	Током године
Природа и друштво	Кретање	Март
Час одељенске заједнице	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим – развијање појма пријатељства; Појединац и заједница, правила која регулишу живот у заједници, права и одговорности, договарање	мај
Природа и друштво	Природа – човек – друштво, Нежива природа, Веза живе и неживе природе, Кретање у простору и времну	април

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

ЦИЉ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	<p>Унос краћег текста помоћу физичке и виртуелне тастатуре (функције Shift, Enter, Space bar, Caps Lock, Delete, Backspace тастера). Селектовање и основно едитовање текста (брисање, додавање).</p> <p>Чување текстуалног документа, именовање и поновно отварање.</p> <p>Додавање текстуалног објашњења на слику, чување, именовање и поновно отварање.</p> <p>Претраживање интернета (прегледачи, претраживачи, кључне речи, информисаност о томе како су резултати претраге одабрани и ранжирани; критички однос према резултатима претраге).</p> <p>Етичко коришћење туђих дигиталних материјала.</p> <p>Коришћење технологије ван школе-примери дигитализације у свакодневном животу у чијој је основи вештачка интелигенција.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; – селекује и измени (обрише, дода) текст; – именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; – допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; – именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; – објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже; – осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје; – објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета;
БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	<p>Дигитални углед.</p> <p>Усклађеност дигиталних садржаја са узрастом корисника.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; – објасни својим речима због чега је неопходно да

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>Дигитално насиље. Примерена комуникација у дигиталном окружењу. Израда личног плана коришћења дигиталних уређаја.</p>	<p>дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин; – наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно; – објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује; – одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом; – препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин; – направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника; – означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;</p>
<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>	<p>Осмишљавање алгоритама са гранањем који води до решења једноставног проблема. Оператори поређења и аритметички оператори. Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Уочавање и исправљање грешака у програму.</p>	<p>– решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус); – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање; – решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање; – наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно); – наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања; – примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

		<p>гранање; – објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.</p>
--	--	---

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРИМЕНА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>– самопроцена: неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика; – вршњачка процена: ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу); – отворена питања: знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.</p>	<p>Наведене исходе потребно је остварити са различитим нивоима расположивости дигиталних уређаја намењених за коришћење од стране ученика. Наставник треба да реализује наставу у кабинету за Информатику и рачунарство и омогући ученицима да користе рачунаре на начин који директно доприноси остваривању дефинисаних исхода учења. Препорука је да два ученика користе један рачунар како би се развило вршњачко учење, делила одговорност и развијао тимски рад. Вероватно је да ученици имају искуства са коришћењем дигиталних уређаја. Од изузетног је значаја да та искуства наставник увиди и уважи. Ученици могу бити вешти корисници технологије, али то не значи да су и компетентни у овој области. У том смислу, наставник има слободу да наставу организује у складу са техничким могућностима, предзнањима и потребама својих ученика. Током реализације наставе, рад наставника мора бити континуирано усмерен ка смањивању дигиталног јаза. Важно је да наставници помогну</p>	<p>Уносе текстове. Примењујући вештине рада у програмима за обраду текста и слике, ученици треба да направе пригодан постер или напишу одговарајући текст. Разговарају о дужини утрошеног времена испред екрана, направе одговарајући постер и окаче га у учионици. Повезују алгоритам са понашањем дигиталног уређаја. Креирају статичке или покретне слике које подижу свест о могућностима које доноси комуникација на интернету, али и опасностима које вребају уколико се комуникацији не приступи на одговоран начин. Креирају пример дневног плана рада. Анализирају и</p>	<p>Демонстрира и, заједно са ученицима примени одабрани програм за унос и обраду текста. Приказује претраживање интернета, демонстрира начин на који приступамо садржајима светске мреже. Упознаје ученике са етичким понашањем када су садржаји светске мреже у питању и поштовању туђе својине. Да помогне ученицима да формирају вредносне ставове који се подједнако односе на комуникацију у онлајн и офлајн свету. Помаже ученицима који немају могућност приступа</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

<p>– Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.</p>	<p>ученицима који немају могућност приступа технологији од куће тако што ће их, у кабинету за Информатику и рачунарство, повезати са ученицима који су дигитално спретни и радити на поспешивању вршњачког учења.</p>	<p>објашњавају. Ученици у специфичним окружењима за блоковско програмирање локализованих на српски језик (попут code.org) решавају једноставне проблеме чије решавање захтева понављање (програмске циклусе).</p>	<p>технологији од куће тако што ће их, у кабинету за информатику, повезати са ученицима који су дигитално спретни и радити на поспешивању вршњачког учења.</p>
--	---	---	--

КОРЕЛАЦИЈЕ СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА		
ПРЕДМЕТ	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)
Српски језик	Коришћење дигиталних уџбеника при обради и утврђивању већине садржаја. Претраживање интернета. Куцање одговарајућих текстова. Учешће у припреми презентација.	У току целе школске године
Математика	Коришћење дигиталних уџбеника при обради и утврђивању већине садржаја. Претраживање интернета. Куцање одговарајућих текстова. Учешће у припреми презентација.	У току целе школске године
Свет око нас	Коришћење дигиталних уџбеника при обради и утврђивању већине садржаја. Коришћење гугл учионице за размену материјала и решавање задатака. Претраживање интернета. Куцање одговарајућих текстова. Учешће у припреми презентација.	У току целе школске године
Ликовна култура	Креирање постера о лепом понашању на интернету.	

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

ЦИЉ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ИСХОДА
ЉУДСКА ПРАВА Сви различити, а сви равноправни	<p>Различитост Живот у заједници у којој би сви људи били исти (по полу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању). Различитост као богатство једне друштвене заједнице. Отвореност и затвореност за различитости.</p> <p>Различитости у нашој локалној заједници.</p> <p>Равноправност мушкараца и жена Уважавање разлика уз једнака права, одговорности и могућности. Дечаци и девојчице – сличности и разлике, иста права и могућности.</p> <p>Осетљиве друштвене групе Групе којима је услед специфичних разлика потребна додатна подршка како би имале исте шансе и могле равноправно да се укључе у живот</p>	<p>– својим понашањем показује да прихвата различитост других;</p> <p>– препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства;</p> <p>– се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама;</p> <p>– препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима;</p> <p>– укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка;</p> <p>– објасни разлику између саосећања, солидарности и</p>	<p>Достизање исхода захтева примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника. Наставници су у прилици да бирају: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције као и да сами осмисле неке друге активности. Радионице треба да започињу причом која је блиска искуству ученика, а садржи неку врсту заплета (моралну дилему или сукоб потреба и/или вредности) као повод за дискусију у пару или у мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Циљ је да се пружи могућност сваком ученику да преиспита своје мишљење и деловање због појаве конфликта</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>заједнице и остваре своје потребе и права.</p> <p>Стереотипи и предрасуде Упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога (сви дечаци су, све девојчице су, сви Роми су). Негативно мишљење појединаца о некоме ко се не познаје довољно. Стереотипи и предрасуде као основ за дискриминацију.</p> <p>Дискриминација Неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства (пол, узраст, вера, националност, образовање, инвалидитет), што за последицу има нарушавање њихових права и достојанства. Једнако поступање према неједнакима као вид дискриминације. Етикетирање, ружни надимци као вид дискриминације.</p>	<p>сажаљења на датом примеру; – укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; – наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; – наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; – тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; – наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; – опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници; – пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у</p>	<p>између његове тачке гледишта и тачке гледишта која је различита од његове. Зато се може рећи да активности на часу треба тако да теку да обезбеде искуствено учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи, а не преношење готових знања, туђих увида или готових предлога. Добро је да постоји игровни контекст који помаже ученицима да се опусте и ослободе, да пробају различите видове изражавања и симболизације унутрашњих искустава, и да кроз игру истражују разноврсна, дивергентна решења за проблеме са којима се суочавају. С обзиром на узраст ученика добро је у току часа комбиновати различите активности и осмислити такву динамику рада којом се одржава њихова пажња и мотивација за учествовањем.</p>
<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Ја и други у локалној заједници</p>	<p>Локална заједница Место где грађани задовољавају највећи број својих потреба и остварују највећи број својих права. Потребе и права које деца задовољавају у локалној заједници – за образовањем, здравственом заштитом, одмором, игром, учествовањем у спортским, кулурним и уметничким активностима. Комуналне услуге Услуге од општег интереса за све грађане</p>	<p>– пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у</p>	

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>локалне заједнице – вода, превоз, путеви, паркинг, отпад, осветљење, паркови, пијаце, димничари.</p> <p>Институције и организације Локалне заједнице у области образовања, културе, здравља, спорта и рекреације, очувања околине, безбедности, верске организације.</p> <p>Активности и допринос удружења грађана у локалној заједници.</p> <p>Наша локална заједница</p> <p>Брига наше локалне заједнице о потребама и правима својих грађана.</p> <p>Брига наше локалне заједнице о деци различитих својстава (пол, узраст, сиромаштво, здравље).</p> <p>Доступност садржаја у нашем окружењу слепим или глумим особама, родитељима са дечијим колицима или особама у инвалидским колицима (пешачки прелази, школа, дом здравља, продавница, превоз).</p> <p>Брига деце о својој локалној заједници – о отпаду, биљкама и животињама, споменицима културе, уметничким делима, потрошњи воде, пружање помоћи онима којима је то потребно.</p> <p>Удружење грађана у нашем окружењу некад и сад.</p>	<p>изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.</p>	
<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Снага узајамне</p>	<p>Солидарност</p> <p>Потреба узајамне бриге и одговорности међу људима. Лажна солидарност.</p> <p>Разлика између саосећања, сажалења и</p>		

<p>помоћи</p>	<p>солидарности. Примери акција солидарности у нашој локалној заједници (мобе, добровољно давање крви и хуманитарне акције за лечење болесних, СМС акције прикупљања новца). Ситуације у којима свакоме може бити потребна помоћ (болест, сиромаштво, ратови, поплаве, земљотреси, пожари, миграције). Медији као подршка солидарности. Волонтирање Добровољно ангажовање појединаца и група у пружању помоћи људима, животињама, биљкама. Мотиви волонтера – веровање у снагу узајамне помоћи, човекољубље и хуманост. Волонтерске акције ученика/ученица школе у локалној заједници (чишћење јавних површина, сађење биљака, помоћ старим људима, удомљавање напуштених кућних љубимаца). Активности волонтера Црвеног крста у нашој локалној заједници.</p>		
<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција солидарности у локалној заједници</p>	<p>Планирање и извођење акције солидарности у локалној заједници Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ. Одређивање циља акције. Припрема плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције –</p>		

Школски програм за период од 2022. до 2026. године

	<p>видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>		
--	---	--	--

НАЧИН ПРАЋЕЊА ОСТВАРЕНИСТИ ИСХОДА	ХОРИЗОНТАЛНА КОРЕЛАЦИЈА (САДРЖАЈНО УСКАЛЂИВАЊЕ У ОКВИРУ РАЗРЕДА)	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
		УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
<p>У овом предмету продукти ученичких активности имају посебан значај. Они могу бити различите врсте као што су постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања и друго. Они се могу користити при интеграцији или рекапитулацији обрађених садржаја, процени напредовања ученика. Продукти се могу користити и ван одељења/групе, на пример на изложби у холу школе, у школским новинама, сајту школе.</p>	<p><i>Грађанско васпитање</i>, као програм, део је ширег концепта образовања за демократију и грађанско друштво и у том смислу је тесно повезано са другим предметима, ваннаставним активностима и етосом школе. Најјача корелација је са <i>српским језиком</i> и предметом <i>свет око нас</i> где се може користити тематско планирање као и са Пројектном наставом.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - илуструје - користи технике опуштања и вежбе кретања - игра асоцијације - посматра - проверава - комуницира - игра се - имитира - разговара - процењује - презентује 	<p>Наставник је модел који својим понашањем доприноси стварању демократске атмосфере која је погодна за размену и аргументовање идеја и мишљења међу ученицима, он је тај који даје повратну информацију и подстиче ученике на разумевање односа у групи. Он подржава ученике када им је тешко да се изразе, помаже им у избору правих речи. Подстицајним питањима може да наведе ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе. Конструктивна комуникација и демократске процедуре нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи. Наставник треба да обезбеди да се на часу сваки ученик осећа уважено, прихваћено и добродошло у својој различитости уз обавезу поштовања и уважавања других и другачијих погледа и мишљења.</p>

Школски програм за период од 2022. до 2026. године